

Chambre des Représentants

SESSION 1983-1984

18 OCTOBRE 1983

PROPOSITION DE LOI

créant le titre de notaire-substitut et organisant la délégation, la suppléance et la gestion des études vacantes

AMENDEMENT

PRÉSENTÉ PAR M. VAN BELLE

(En remplacement de ses amendements antérieurs, Doc. n° 253/2)

Remplacer le titre et le texte de la proposition de loi par ce qui suit :

« Proposition de loi créant le titre de notaire-substitut en vue de l'organisation de la délégation, de la suppléance et de la gestion des études vacantes.

Article 1^e

Dans la loi du 25 Ventôse an XI contenant organisation du Notariat, le titre III : Des notaires actuels, est remplacé par le texte suivant :

Titre III. — Du notaire-substitut**Section I. — Du notaire-substitut**

Art. 63. — Toute personne qui remplit les conditions requises pour être admise aux fonctions de notaire, peut être nommée notaire-substitut par le Roi.

Art. 64. — La nomination est publiée au Moniteur belge.

Art. 65. — Dans les deux mois de la publication de sa nomination, et à peine de déchéance, le notaire-substitut est tenu de prêter à l'audience du tribunal du ressort dans lequel il est domicilié, pour le jour où il exercera les fonctions notariales, le serment : « Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge. Je jure de remplir mes fonctions avec exactitude et probité. »

Voir :

253 (1981-1982) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1983-1984

18 OKTOBER 1983

WETSVOORSTEL

tot instelling van de titel van notaris-substituut en tot inrichting van de afvaardiging, de plaatsvervanging en het beheer van de vacante kantoren

AMENDEMENT

VOORGESTEED DOOR DE HEER VAN BELLE

(Ter vervanging van zijn vroegere amendementen Stuk nr 253/2)

De titel en de tekst van het wetsvoorstel vervangen door wat volgt :

« Wetsvoorstel tot instelling van de titel van notaris-substituut ter inrichting van de afvaardiging, de plaatsvervanging en de waarneming van de vacante kantoren.

Artikel 1

In de wet van 25 Ventôse jaar XI houdende inrichting van het notariaat, wordt titel III : De huidige notarissen, vervangen door volgende tekst :

Titel III. — De notaris-substituut**Afdeling I. — De notaris-substituut**

Art. 63. — Elke persoon die voldoet aan de vereisten om tot het ambt van notaris te worden toegelaten, kan door de Koning tot notaris-substituut worden benoemd.

Art. 64. — De benoeming wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Art. 65. — Binnen twee maanden na de bekendmaking van zijn benoeming, en op straffe van verval, moet de notaris-substituut, ter zitting van de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan hij zijn woonplaats heeft, de eed « Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgisch volk. Ik zweer mijn ambt nauwgezet en eerlijk te vervullen » afleggen, voor de dag dat hij het notarisambt zal uitoefenen.

Zie :

253 (1981-1982) :

- Nr 1 : Wetsvoorstel.
- Nr 2 : Amendementen.

Art. 66. — Le notaire-substitut ne peut porter son titre que s'il exerce à titre principal une activité professionnelle dans l'étude d'un notaire. Le droit de le porter peut lui être retiré par le président du tribunal.

Le notaire-substitut peut être appelé à exercer les fonctions de notaire-délégué, de notaire-suppléant ou de notaire-gérant comme il est prévu ci-après.

Il ne peut exercer simultanément aucune de ces fonctions en plusieurs études.

Section II. — De la délégation

Art. 67. — Tout notaire peut s'adjointre un seul notaire-substitut aux fins d'être aidé dans l'exercice de ses fonctions. Le notaire-substitut porte le titre de notaire-délégué.

Art. 68. — Le président du tribunal de la résidence du notaire rend une ordonnance autorisant la délégation, sur requête signée du délégué et du délégué, après avoir reçue l'avis du procureur du Roi et de la Chambre des Notaires du délégué.

Art. 69. — Le notaire-substitut exerce les fonctions de notaire-délégué à partir du jour fixé par le président du tribunal.

Art. 70. — Le président du tribunal révoque l'autorisation sur requête présentée par le notaire ou par le notaire-délégué; il peut révoquer l'autorisation à la demande du procureur du Roi ou du président de la Chambre des Notaires.

Art. 71. — Le notaire-délégué a les mêmes fonctions, charges et devoirs que le notaire auquel il est adjoint.

Toutefois, il ne peut exécuter les mandats de justice dont le notaire est investi; il n'a pas non plus l'administration des comptes prévus par les articles 34 et 34bis.

Art. 72. — Entre notaire et notaire-délégué, la délégation peut porter sur la réception de tous les actes ou de certains d'entre eux seulement. Les restrictions sont sans effet pour les tiers.

Art. 73. — Si l'une des parties le demande, le notaire est tenu de recevoir lui-même l'acte.

Art. 74. — La délégation prend fin de plein droit lorsque le notaire cesse ses fonctions ou est suppléé conformément à l'article 80. Il en est de même lorsque le notaire-délégué est révoqué, suspendu, destitué ou est nommé à des fonctions ou charges incompatibles avec la fonction notariale.

Art. 75. — Le notaire reste solidairement responsable à l'égard des tiers de l'activité professionnelle du notaire-délégué.

Art. 76. — Pour la durée de la délégation, le notaire-délégué est soumis à la discipline de la Chambre des Notaires de l'arrondissement où il exerce ses fonctions. Il fait partie de l'assemblée générale avec voix consultative; il n'est pas éligible à la chambre de discipline.

Art. 66. — De notaris-substituut mag slechts zijn titel voeren zo bij hoofdzakelijk een beroepsactiviteit uitoefent in een notariskantoor. Het recht de titel te voeren kan hem door de voorzitter van de rechtbank ontnomen worden.

De notaris-substituut kan, zoals hierna bepaald, geroepen worden tot de uitoefening van de functie van de afgevaardigde notaris, plaatsvervangend notaris of waarnemend notaris.

Hij mag echter geen van deze functies terzelfdertijd in verschillende kantoren uitoefenen.

Afdeling II. — De afvaardiging

Art. 67. — Iedere notaris mag beroep doen op één notaris-substituut om zich in de uitoefening van zijn ambt te laten bijstaan. De notaris-substituut draagt de titel van afgevaardigd notaris.

Art. 68. — Op verzoekschrift ondertekend door de opdrachtgever en de afgevaardigde, beschikt de voorzitter van de rechtbank van de standplaats van de notaris, na advies te hebben ingewonnen van de procureur des Konings en de Kamer van Notarissen van de opdrachtgever, over de machting tot afvaardiging.

Art. 69. — De notaris-substituut oefent het ambt van afgevaardigde notaris uit vanaf de door de voorzitter van de rechtbank vastgestelde dag.

Art. 70. — Op verzoek van de notaris of van de afgevaardigde notaris trekt de voorzitter van de rechtbank de machting in; hij kan de afvaardiging intrekken op verzoek van de procureur des Konings of van de voorzitter van de Kamer van Notarissen.

Art. 71. — De afgevaardigde notaris oefent dezelfde functies uit en is onderworpen aan dezelfde lasten en plichten als de notaris die hij bijstaat.

Het is hem evenwel verboden de gerechtelijke opdrachten van de notaris uit te oefenen; evenmin mag hij de rekeningen, waarvan sprake in de artikelen 34 en 34bis, beheren.

Art. 72. — Tussen notaris en afgevaardigde notaris mag de afvaardiging betrekking hebben op het verlijden van alle akten of slechts een deel ervan. De beperkingen blijven zonder gevolg ten opzichte van derden.

Art. 73. — Indien een van de partijen er om verzoekt, is de notaris verplicht zelf de akte te verlijden.

Art. 74. — De afvaardiging eindigt van rechtswege wanneer de notaris zijn ambt neerlegt of vervangen wordt overeenkomstig artikel 80.

Hetzelfde geldt wanneer de afgevaardigde notaris wordt ontslagen, geschorst, afgezet of tot functies of betrekkingen wordt benoemd die onverenigbaar zijn met het notarisambt.

Art. 75. — De notaris blijft ten aanzien van derden hoofdlijk aansprakelijk voor de beroepsactiviteit van de afgevaardigde notaris.

Art. 76. — Tijdens de ganse duur van de afvaardiging is de afgevaardigde notaris onderworpen aan de tuchtrechteling van de Kamer van Notarissen van het arrondissement waar hij zijn ambt uitoefent. Hij is lid van de algemene vergadering met raadgevende stem; hij kan niet als lid van de tuchtkamer worden verkozen.

Section III. — De la suppléance

Art. 77. — Lorsqu'un notaire ne peut exercer ses fonctions pour un motif sérieux, il peut se faire suppléer par un notaire-substitut.

Art. 78. — A cette fin, le notaire et le notaire-substitut doivent y être autorisés par le président du tribunal de première instance de la résidence du notaire, sur requête signée par eux. Le président du tribunal donne son autorisation par voie d'ordonnance et sur avis du procureur du Roi et de la Chambre des Notaires.

Art. 79. — En cas de suspension ou lorsqu'un notaire est dans l'impossibilité d'exercer ses fonctions et qu'il ne peut ou ne veut recourir à la procédure prévue à l'article 78, le président du tribunal de première instance peut, à la requête de la Chambre des Notaires, le notaire ou son conseil entendu, et sur avis conforme du procureur du Roi, désigner un notaire-substitut pour exercer les fonctions de notaire.

Art. 80. — La suppléance est autorisée pour un délai d'une année au maximum. Ce délai peut être prorogé de la même manière. La durée de la suppléance ne peut être supérieure à deux années consécutives.

Art. 81. — Dans les cas visés aux articles 77 et 80, le notaire-substitut porte le titre de notaire-suppléant.

Art. 82. — Le notaire-suppléant exerce ses fonctions à partir du jour et pour la durée fixée par le président du tribunal.

Art. 83. — Celui-ci peut, à la requête du notaire, du notaire-suppléant, du procureur du Roi ou du président de la Chambre des Notaires, mettre fin à la suppléance avant l'expiration du délai fixé.

Art. 84. — Il est en outre mis fin à la suppléance par l'échéance du terme, le décès ou la destitution du notaire.

Il en est de même lorsque le notaire-suppléant est suspendu, destitué ou nommé à d'autres fonctions ou charges.

Art. 85. — Le notaire-suppléant a les mêmes fonctions, charges et devoirs que le notaire qu'il suppléa.

Art. 86. — Les mandats de justice dont le notaire est investi sont exécutés de plein droit et sans désignation nouvelle par le notaire-suppléant.

Le tribunal peut cependant, à la requête de la partie la plus diligente, désigner un autre notaire.

Art. 87. — Le notaire-suppléant administre tous les comptes et avoirs ressortissant à la comptabilité de l'étude.

Art. 88. — Pendant la durée de la suppléance, le notaire ne peut plus exercer ses fonctions; l'article 52 de la loi du 25 Ventôse an XI contenant organisation du notariat lui est applicable.

Art. 89. — Dans le cas prévu par les articles 77 et 78, le notaire reste solidairement responsable à l'égard des tiers de l'activité professionnelle du notaire-suppléant.

Afdeling III. — De plaatsvervanging

Art. 77. — Wanneer een notaris zijn ambt wegens ernstige redenen niet kan uitoefenen, kan hij zich door een notaris-substituut laten vervangen.

Art. 78. — Te dien einde moeten de notaris en de notaris-substituut daartoe door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van de standplaats van de notaris gemachtigd zijn, op verzoekschrift door hen beiden ondertekend. De voorzitter van de rechtbank beschikt over de machting op advies van de procureur des Konings en van de Kamer van Notarissen.

Art. 79. — In geval van schorsing of wanneer een notaris in de onmogelijkheid verkeert zijn ambt uit te oefenen en geen beroep wil of kan doen op de bij artikel 78 bepaalde procedure, kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de Kamer van Notarissen, na het oordeel van de notaris of zijn raadsman te hebben ingewonnen en op eensluitend advies van de procureur des Konings, een notaris-substituut aanwijzen om het notaris-ambt uit te oefenen.

Art. 80. — De plaatsvervanging wordt ten hoogste voor een termijn van één jaar toegestaan. Deze termijn kan op dezelfde wijze worden verlengd. De plaatsvervanging mag niet langer dan twee opeenvolgende jaren duren.

Art. 81. — In de bij de artikelen 77 en 80 bedoelde gevallen draagt de notaris-substituut de titel van plaatsvervarend notaris.

Art. 82. — De plaatsvervarend notaris oefent het ambt uit vanaf de dag en voor de duur door de voorzitter van de rechtbank bepaald.

Art. 83. — Deze kan, op verzoek van de notaris, van de plaatsvervarend notaris, van de procureur des Konings of van de voorzitter van de Kamer van Notarissen, vóór het verstrijken van de vastgestelde termijn, de plaatsvervanging beëindigen.

Art. 84. — De plaatsvervanging neemt ook nog een einde bij het verstrijken van de termijn, het overlijden of de afzetting van de notaris.

Dit is ook het geval wanneer de plaatsvervarend notaris geschorst, afgezet of tot andere functies of betrekkingen benoemd wordt.

Art. 85. — De plaatsvervarend notaris oefent dezelfde functies uit en is onderworpen aan dezelfde lasten en plichten als de notaris die hij vervangt.

Art. 86. — De gerechtelijke opdrachten waarmede de notaris is belast, worden van rechtswege en zonder nieuwe benoeming door de plaatsvervarend notaris uitgevoerd.

De rechtbank kan evenwel, op verzoek van de meest gerede partij, een andere notaris aanwijzen.

Art. 87. — De plaatsvervarend notaris is belast met het beheer van alle rekeningen en tegoeden die tot de boekhouding van het kantoor behoren.

Art. 88. — Gedurende de plaatsvervanging mag de notaris zijn ambt niet meer uitoefenen; artikel 52 van de wet van 25 Ventôse jaar XI houdende inrichting van het notariaat, is op hem toepasselijk.

Art. 89. — In het bij de artikelen 77 en 78 bedoelde geval blijft de notaris hoofdelijk aansprakelijk ten aanzien van derden voor de beroepsactiviteit van de plaatsvervarend notaris.

Art. 90. — Pendant la durée de la suppléance, le notaire-suppléant est soumis à la discipline de la Chambre des Notaires de l'arrondissement où il exerce ses fonctions.

Il fait partie de l'assemblée générale avec voix délibérative; il n'est pas éligible à la chambre de discipline. De même, le notaire n'a plus que voix consultative à l'assemblée générale; il cesse de faire partie de la chambre de discipline.

Section IV. — *De la gestion de l'étude vacante*

Art. 91. — En cas de décès ou de destitution du notaire, le président du tribunal de première instance désigne, à la requête du président de la Chambre des Notaires, et sur avis conforme du procureur du Roi, un notaire-substitut ou un notaire de l'arrondissement ou un notaire honoraire, pour exercer les fonctions, charges et devoirs pendant la vacance. Ce dernier porte le titre de notaire-gérant.

Art. 92. — Le notaire-gérant exerce les fonctions à partir du jour fixé par le président du tribunal; en ce qui concerne le notaire honoraire, dès qu'il a prêté serment. Le président du tribunal peut, à la requête du notaire-gérant, du procureur du Roi ou du président de la Chambre des Notaires, mettre en tout temps fin à la gestion.

La gestion cesse en tout cas par la prestation de serment du notaire nommé à l'étude vacante.

Art. 93. — Le notaire gérant a les mêmes fonctions, charges et devoirs qu'un notaire.

Art. 94. — Les mandats de justice dont le notaire est investi sont exécutés de plein droit et sans désignation nouvelle par le notaire-gérant.

Le tribunal peut cependant, à la requête de la partie la plus diligente, désigner un autre notaire.

Art. 95. — Le notaire-gérant administre tous les comptes et avoirs ressortissant à la comptabilité de l'étude.

Art. 96. — Pendant la durée de la gestion, le notaire-gérant est soumis à la discipline de la Chambre des Notaires de l'arrondissement où il exerce ses fonctions. Il fait partie de l'assemblée générale, avec voix délibérative; il n'est pas éligible à la chambre de discipline.

Section V. — *Dispositions communes*

Art. 97. — Avant de déposer requête conjointe en application des articles 68 et 78, le notaire et le notaire-substitut soumettent pour approbation à la chambre de discipline une convention déterminant les attributions déléguées, le type de rémunération et le statut social, ainsi que les modalités de l'assurance de la responsabilité civile qui doit obligatoirement couvrir le notaire-substitut.

Dans les cas visés par les articles 79 et 91 les conditions et modalités sont fixées par la chambre de discipline. Toute modification à la convention visée au premier alinéa, doit être soumise à la même approbation.

Art. 98. — Toute ordonnance judiciaire de désignation et de révocation d'un notaire-délégué, suppléant ou gérant est notifiée aux intéressés dans les trois jours par le greffier du tribunal.

Art. 90. — Gedurende de plaatsvervanging is de plaatsvervangende notaris onderworpen aan de tuchtregeling van de Kamer van Notarissen van het arrondissement waar hij zijn ambt uitoefent.

Hij is stemgerechtigd lid van de algemene vergadering; hij kan niet worden verkozen tot lid van de tuchtkamer. De notaris zelf heeft in de algemene vergadering nog slechts een raadgevende stem; hij houdt op lid te zijn van de tuchtkamer.

Afdeling IV. — *De waarneming van het vacante kantoor*

Art. 91. — Bij overlijden of afzetting van de notaris, wijst de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de voorzitter van de Kamer van Notarissen en op eensluitend advies van de procureur des Konings, een notaris-substituut of een notaris van het arrondissement of een ere-notaris aan om het ambt tijdens de vacature uit te oefenen. Deze laatste voert de titel van waarnemend notaris.

Art. 92. — De waarnemende notaris oefent het ambt uit vanaf de door de voorzitter van de rechtbank vastgestelde dag; en wat de ere-notaris betreft vanaf de dag van de eedaflegging. De voorzitter van de rechtbank kan op ieder ogenblik, op verzoek van de waarnemende notaris, van de procureur des Konings of van de voorzitter van de Kamer van Notarissen, de waarneming beëindigen.

In ieder geval houdt de waarneming op door de eedaflegging van de in het vacante kantoor benoemde notaris.

Art. 93. — De waarnemende notaris oefent dezelfde functies uit en is onderworpen aan dezelfde lasten en plichten als een notaris.

Art. 94. — De gerechtelijke opdrachten waarmede de notaris is belast, worden van rechtswege en zonder nieuwe benoeming door de waarnemende notaris uitgevoerd.

De rechtbank kan evenwel, op verzoek van de meest gerechte partij, een andere notaris aanwijzen.

Art. 95. — De waarnemende notaris is belast met het beheer van alle rekeningen en tegoeden met betrekking tot de boekhouding van het kantoor.

Art. 96. — Tijdens de ganse duur van de waarneming is de waarnemende notaris onderworpen aan de tuchtregeling van de Kamer van Notarissen van het arrondissement waar hij zijn ambt uitoefent. Hij is stemgerechtigd lid van de algemene vergadering; hij kan niet tot lid van de tuchtkamer worden verkozen.

Afdeling V. — *Gemeenschappelijke bepalingen*

Art. 97. — Vooraleer bij toepassing van de artikelen 68 en 78 een gemeenschappelijk verzoekschrift in te dienen, leggen de notaris en de notaris-substituut aan de tuchtkamer een overeenkomst ter goedkeuring voor waarbij worden geregeld de afgevaardigde bevoegdheden, de aard van de vergeding en het sociaal statuut, alsmede de modaliteiten van de verzekering tot dekking van de burgerlijke aansprakelijkheid die de notaris-substituut verplicht is aan te gaan.

In de gevallen voorzien door de artikelen 79 en 91 worden de voorwaarden en modaliteiten door de tuchtkamer bepaald. Eenzelfde goedkeuring is vereist voor iedere wijziging van de overeenkomst bedoeld in het eerste lid.

Art. 98. — Alle gerechtelijke beslissingen in verband met de aanstelling en de intrekking van een afgevaardigde, plaatsvervangende of waarnemende notaris worden binnen drie dagen door de griffier der rechtbank aan de geïnteresseerden ter kennis gebracht.

Art. 99. — Si le notaire-substitut n'a pas prêté serment devant le tribunal du ressort dans lequel il exercera les fonctions de notaire, une expédition du procès-verbal de la prestation de serment sera déposée au greffe de ce tribunal.

Art. 100. — Avant d'exercer les fonctions, le notaire-substitut est tenu de déposer sa signature et son paraphe au greffe du tribunal de première instance et au secrétariat communal de la résidence du notaire.

Art. 101. — Le notaire-délégué, le notaire-suppléant et le notaire-gérant sont tenus de respecter les interdictions, incompatibilités et incomptérences prévues par les lois et règlements, tant pour eux-mêmes que pour le notaire qu'ils remplacent; ils sont soumis aux obligations que ces lois et règlements imposent.

Ils doivent faire mention dans les actes qu'ils reçoivent du nom, du prénom usuel et de la résidence du notaire qu'ils remplacent, ainsi que de leur nom, de leur prénom usuel, de leur fonction et de l'ordonnance qui les habilitent.

Ils inscrivent leurs actes au répertoire du notaire qu'ils remplacent et emploient le sceau de celui-ci; en cas de suppléance pour cause de suspension, le sceau fait mention du nom du notaire-suppléant. Le tout à peine de cent francs d'amende, et du double en cas de récidive, sans préjudice de tous dommages-intérêts, s'il y a lieu.

Art. 102. — Le tribunal peut retirer son titre au notaire-substitut qui continue l'exercice des fonctions de notaire après leur expiration, sans préjudice des poursuites qui pourraient être exercées contre lui du chef d'immixtion dans les fonctions publiques, et de tous dommages-intérêts, s'il y a lieu.

Art. 2

Les articles actuels 68 et 69 sont maintenus sous les nos 103 et 104.

Art. 3

La loi du 7 septembre 1939 relative à la suppléance, en temps de guerre, modifiée par l'arrêté-loi du 15 mars 1945, est abrogée. »

Art. 99. — Indien de notaris-substituut de eed niet heeft afgelegd voor de rechtbank van het rechtsgebied waarin hij zijn notarisambt zal uitoefenen, wordt een uitgifte van het proces-verbaal van de eedaflegging op de griffie van deze rechtbank neergelegd.

Art. 100. — Vóór de indiensttreding, moet de notaris-substituut zijn handtekening en zijn paraaf neerleggen ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg en ter gemeente-secretarie van de woonplaats van de notaris.

Art. 101. — De afgedaagde-notaris, de plaatsvervante notaris en de waarnemende notaris moeten de bij de wetten en reglementen opgelegde verbodsbeperkingen, onverenigbaarheden en onbevoegdheden eerbiedigen, die gelden zowel voor hen als voor de notaris die zij vervangen; zij moeten de verplichtingen die deze wetten en reglementen opleggen, naleven.

In de akten die zij verlijden moeten zij melding maken van de naam, de gebruikelijke voornaam en de woonplaats van de notaris die zij vervangen alsmede van hun eigen naam, hun gebruikelijke voornaam, hun functie en het bevelschrift waarbij zij gemachtigd werden.

Zij schrijven hun akten in in het repertorium van de notaris die zij vervangen en gebruiken diens stempel; in geval van plaatsvervanging om reden van schorsing, maakt de stempel melding van de naam van de plaatsvervante notaris. Dit alles op straffe van honderd frank boete en van het dubbele in geval van herhaling, onverminderd de schadevergoeding, zo daartoe grond bestaat.

Art. 102. — De rechtbank kan de notaris-substituut, die na het verstrijken van de vastgestelde termijn het notarisambt blijft uitoefenen, zijn titel ontnemen, onverminderd de vervolgingen die tegen hem kunnen worden ingespannen wegens onwettige uitoefening van een openbaar ambt en schadevergoeding zo daartoe grond bestaat.

Art. 2

De huidige artikelen 68 en 69 blijven behouden onder de nummers 103 en 104.

Art. 3

De wet van 7 september 1939 betreffende de plaatsvervanging van notarissen in oorlogstijd, gewijzigd bij de sluitwet van 15 maart 1945, is opgeheven. »

I. VAN BELLE